

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Marcijana!

Din 80—
Din 15—
Din 7-50
Din 1—

Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!

Inzerati:

malih oglaševanj do 6 postov vrst 1 Din po
večjih inzeratih od 10 postov vrst naprej 1 Din po
notice, naprave, poslane, redne po 5 postov vrst 1 Din po

Uredništvo in upravljalstvo lista je v Ljubljani, Kelečeva ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Jugoslovanski živinozdravniki dobrodošli.

Dne 18., 19. in 20. t. m. se vrši letni kongres živinozdravnikov iz cele naše kraljevine v Ljubljani.

Zavedamo se dobro, kako potreben je ta stan za narodno gospodarstvo sploh in cenimo delovanje naših živinozdravnikov. Žalibog, da je v naši državi za sedaj premalo delujočih živinozdravnikov in še ti so čisto z mnogimi uradnimi posli preobremenjeni, da ne morejo priskočiti v vsakem slučaju našemu kmetu na pomoč. Zeleti bi bilo, da bi v vsakem večjem kraju deloval en živinozdravnik, kar je tudi naš cilj.

V tem imenu hodite pozdravljeni in želimo, da se dobro počutite v naši sredini ter da storite zaključke, plodonosne v korist vašega stanu in našega podeželskega naroda!

Zoper hlapce in izdajalce.

Hrvatski kmečki narod je pokazal veliko politično zrelost. Najprej je organiziral vse kmečko podeželje v eno močno in trdno politično stranko ter vzgojil v njej v vzorni disciplini prvredne bore za stanovske, gospodarske, kulturne, nacionalne in pokrajinske pravice. Ob tem pa je vzgajal svojo inteligenco — ki je bila, kakor se to žalibog skoro povsod dogaja, zelo oddaljena od ljudstva, — za vse one ideale, ki jih ta narod nosi v svoji duši. Oba ta dva zadatka so Hrvatje izpolnili v polni meri in tako oboroženi mirno čakajo razvoja dogodkov. Vedo, da takim predpripravam mora slediti zmaga in da niti najmanj ne vezana na vsakodnevno bolj ali manj skrbno česanje Pašičeve brade.

V Sloveniji pa vlada v tem oziru velika revščina. Drugače bi ne bilo mogoče, da gosp. Ribnikar za 24 ur prepusti vso »napredno« javnost v lažificirani in mafizeljsko prikrojeni telefonični vesti, da sporazuma ne bo, ker hoče g. Pašič na vsak način v vladi tudi g. Pribečevića in našo žerjavščino ali pa če »Slovenec« iz Beograda telefonira, da »se Radičevci pehajo le za abolicijo Radičevega procesa«, med tem ko se g. Korosec Pavlu Radiču opravičuje celo za svoj govor s tem, da mu ga je »Slovenec« potvoril. In v takem političnem ozračju vzgojena publika čaka, da »bo sporazum ali pa ne«, ter da bo kar sam padel z neba, odnosno ga prinese Pašič in Pavle Radič kar na

krožniku, pa ga bomo potem pregledovali, če je to pravi sporazum, to se pravi »oni veliki« po domače Korošev, ali pa je to neki »mali« ali radičevski, ali pa je pravzaprav to ona blesteča unitaristična ideja »v široko-grudi demokraciji«, kakor jo propagira nezmotljivo »Jutro«.

In v tej brezbriznosti mirno čakamo, da nam gospodarstvo propada, da nas neenakomerno pritiskani davčni vijak izžema, da se zbirajo naši denarji že sedmo leto v Beogradu skoro brez kontrole, da plačujemo nesorazmerno preveč prečani ali da le s težavo trgamo nazaj drobtinice od nas plačanih davkov, da smo prezirani pri trgovinski, carinski, tarifni, kreditni, davčni in drugi politiki, da smo raja in ljudstvo drugega reda, kadarkoli nastaja najmanjše vprašanje od najnižjega državnega nastavljenca, penzionista ali celo invalida pa gori do direktorjev in drž. svetnikov, da smo dobri le za sluge, a nikjer za gospodarje, da nečje naših potreb niti poslušati niti proučavati, kaj se le odpravljati itd., itd., kar vsi vsakodnevno občutimo na svoji koži.

Ne pade nam pa na um, da je naša dolžnost in to nas vseh, da to čimprej odpravimo, zboljšamo in da pred vsem pomagamo bratom Hrvatom, ki so stopili v prvo bojno vrsto za odpravo gornjih krivic. Tako močna parlamentarna delegacija, kakor je dvajset poslancev SLS, je celo začela v tako važnem trenutku šteti gumbce: ali je to

pravi veliki sporazum ali pa ni. In dasi ni v Sloveniji človeka, ki bi ne občutil zlo gori opisanega stanja, vendar jih je še na tisoče, ki dnevno čitajo in podpirajo mladinsko delo in njihov tisk ter tako sami najbolj delajo na to, da se to zlo podaljšuje in množi in da je rešitev še tako daleč. In vendar so to pravi krivci gorenjega položaja!

Naj se nihče ne vara! Ako s Pašičem vred vsi Srbijanci težko pristopajo k sporazumu, jim ni mnogo zametiti. Kajti zakon prirode je tak, da vsak nerad odstopa od svojih ugodnosti in prednosti in da silno nerad deli z drugim, o čemur je bil dobil prepričanje, da je samo njegovo. Nesreča za nas in vzrok vse naše mizerije pa so

baš ti hlapci velesrbskih interesov med nami, ti izdajalci naših domačih slovenskih interesov. In dokler ne bomo to golazen politično popolnoma zatrl, ne jezimo se na one manje krivce, ki sporazum in s tem pravo bratstvo, pravo enakost in pravo jedinstvo ovirajo vsaj iz svojih interesov. Dokler bomo imeli in trpeli v svoji sredi hlapce velikosrbskih hegemonistov, ki šuntajo in ščujejo slednje proti našim pravicam, dokler te izdajalske ljulike med nami ne zatremo, ne upajmo, da se nam stanje zboljša. Zatorej so prva predpripravljala dela za dober, pošten in pravičen sporazum, odločen in neizprosni boj zoper hlapce in izdajalce v naši sredi!

sedanja skupščina vsak predlog sprejme ne glede na to, ali odgovarja ljudskim potrebam ali ne, zato je potrebno, da ljudstvo samo pozna ta načrt zakona in da o njemu glasno spregovori, če ga odobrava ali ne. Vsi naši občinski odbori morajo na sejah razpravljati o tem zakonu in dati o njem svoje mnenje pristojnim oblastem. Občinski odbori se lahko obrnejo na naše tajništvo, da jim pošlje poročevalca, ki bo obrazložil načrt zakona, da bodo občinski odborniki točno poučeni, kakšen šolski zakon se misli uveljaviti.

Potrebno se nam zdi, da tudi v našem listu pojasnimo vsaj nekaj gorostastosti, ki jih vsebuje načrt tega zakona.

Obdavčenje Slovenije in — mladini.

Klerikalec Vesenjajec je stavil zakonski predlog v skupščini, da se olajša v Sloveniji osebna dohodnina na ta način, da se povisa eksistenčni minimum in da se spremeni skala za odmero dohodnine v to smer, da se približa predvornemu stanju. Res je, da so imeli klerikalci štiri dolge mesece časa z g. ministrom Vesenjajcem vred, da so vse to tako ali pa še lepše izvršili, kar sedaj predlagajo drugim, vendar o tem predlogu takega glasovanja s strani naših dveh ubogih mladincev nismo pričakovali. Slovenija tone v ubožstvo, kmetija propada, obrt umira, delavci so brez dela, davčni vijak pa pritiska, da je groza. V Vojvodini, kjer je prebivalstvo premožnejše, nego v Sloveniji, se z eksekucije odlaga, v Sloveniji pri naši znani revščini, pa se davki izterjavajo neusmiljeno, dasi leži nad 6000 prošenj za odlaganje plačila, ker naš svet nima denarja niti več za davke. Kako pa tudi ne! Kar kmet proda, nima nobene vrednosti, kar

kupi, pa je še vedno tako drago! Izvoza ni, živina, prašiči brez cene! Od kod naj kmet vzame denar? In v takih težkih časih se najde v Sloveniji poslanec, ki glasuje proti predlogu, da se davki znižajo, kar je moško in brez srameljivosti storil v soboto v Beogradu g. poslanec Pivko, g. Žerjav pa se je skril za časa glasovanja v ministrsko sobo. Saj tudi tovariš Pucelj ni bilo posebno prijetno, ker pozna klerikalce in vé, da tega sami niso hoteli izvršiti takrat, ko so to mogli storiti, ali za vsako znižanje in olajšanje davkov mora pošten Slovenec glasovati, pa makar to predlagajo cigani ali ne vem kdo. Gg. Žerjav in Pivko sta tudi v tem slučaju pustila uboge slovenske davkoplačevalce na cedilu. Kaj poretka na to izdajalsko početje tisti zaslepljeni slovenski davkoplačevalci, ki jih duši osebna dohodnina, a so 8. februarja volili Žerjava in Pivka baš za to, da jim bosta pomagala pri davkih?! — In zdaj sta to storila!

Načrt zakona o osnovnih šolah.

Prosvedno ministrstvo (Pribečević) ljudskih šolah ter ga bo predložilo skupščini v odobrenje. Ker vemo, da

ZIDANJE ŠOLSKIH POSLOPIJ IN VZDRŽEVANJE OSNOVNIH ŠOL.

Država je dolžna otvoriti šolo v vsakem kraju, kjer je najmanj 30 za šolo dorašlih otrok. Kjer je manj otrok, se lahko odpravijo potovalne šole. Občina, v kateri se zida šola, mora dati potrebno zemljišče za šolo, šolsko dvorišče in v njem vodnjak s pitno vodo in igrišče, a na deželi že zemljišče za šolski vrt in postaviti predpisano šolsko poslopje z vsemi oddelki in učiteljskimi stanovanji; razen tega je dolžna občina zagotoviti potrebno kurjavo in razsvetljavo šolskih prostorov in učiteljskih stanovanj, kjer je učiteljem odkazano stanovanje. Istotako je pri vsaki šoli treba napraviti dvorano za svečanosti, ki naj služi tudi za sobno telovadbo, a razen te tudi potrebne pisarniške prostore.

Razen tega je dolžna občina:

1. skrbeti za otvorenje novih šol, odločkov in tečajev za odrasle nepismene;
2. skrbeti za ustanovitev in redno vzdrževanje internatov za sirote brez staršev in za otroke, ki zaradi oddaljenosti ali slabega pota, ali drugih zaprek, morajo cel dan ostati v šoli;
3. skrbeti, da bodo vsa pota, ki vodijo k šoli, dobra.

Politične šolske občine so dolžne do začetka šolskega leta nabaviti knjige in vse za pisanje in risanje za vse otroke svojega šolskega področja, po potrebi, ki jo označi šolski upravitelj v smislu predpisov šolskih oblasti. Občine imajo pravico za povrnitev stroškov za knjige in potrebščine samo pri imovitih roditeljih šolskih otrok. Za premožnega velja, kdor po odločeni davčni odmeri ne velja za ubožnega in siromašnega.

Minister prosvede predpisuje pravila o zidanju šolskih poslopij in stanovanj, o nameščenju, učilih, knjižnicah, fondih, uredbi šolskega vrta, dvorišča itd.

Vsaka šola mora imeti toliko predpisanih stanovanj za učitelje, kolikor ima posebnih oddelkov (razredov) na šoli. Stanovanja morajo biti v neposredni bližini šole.

Šole, ki nimajo potrebnih stanovanj, se morajo tej odredbi prilagoditi v teku petih let. Samo v večjih mestih, kjer se za učitelje morejo najti udobna stanovanja, ni potrebno zidati niti v tem roku. Kjer ni stanovanja, bo učitelj od politične občine dobival stanarino, ki jo bo odredila oblastna prosvedna oblast po krajevnih razmerah.

Onim občinam, ki nimajo predpisanih šolskih zgradb, pa nimajo niti materialnih sredstev, da bi jih same napravile, pomaga oblast preko občinskega šolskega odbora in država preko ministrstva prosvede. Ministrstvo prosvede bo v svojem letnem proračunu vsako leto poskrbelo za zadosten kredit, da poplača šolske potrebe siro-

Listek.

Zdražbarji.

Kmečka povest iz predvojnega doba.

Spisal Metod Dolenc.

(Nadaljevanje.)

Dr. Rant še ni umaknil predloga za prisilno dražbo Andrejčičevega posestva, niti ni hotel dati dovoljenja, da se odgodi — sodna cenitev, češ, dokler ni Banič popolnoma plačan, naj gre stvar svojo pot naprej. Celotno razmerje med Baničem, Zabkarjem in Andrejčičem ter njihovimi advokati je bilo tako zamotano, da bolj ne bi moglo biti. Andrejčič je hodil vsak teden po večkrat k Zabkarju. Žena sama je tako hotela, rekoč možu, da se sama ne spozna. Pa tudi sicer ji je bilo prijetno, da je imela odslej vsaj sempatam družbo.

Banič je postal zadnje dni silno malobeseden. Na ponedeljek pred Božičem si je najel dva tesarja in vzel nekaj lesa na žagi pri Šentlovrencu na upanje. Ženi je rekel, lani ob letu je mislil napraviti nov pód, sedaj morata pa biti vesela, da starega popravita, če ne, uderje sneg skozi streho. Mica je bila s popravilom zadovoljna.

Sredo pred božičnim večerom zjutraj je Mica opozorila moža, da ima ta dan ob desetih dopoldne razpravo o tožbi dr. Kropivnika za stroške. Banič je rekel, da ne gre v mesto, naj naredi dr. Kropivnik, kar hoče. Žena je bila vznemirjena, češ, mogoče bi se vendarle izprosil odlog plačila. Mož pa je dejal, da mu je sedaj že vseeno. Če ga hoče doktor uničiti, naj ga pa!

Drugi dan pa je le šel v mesto... Bila je vzklicna razprava »zaradi tistih desetih dni« pri okrožnem sodišču.

Pri prizivni razpravi sta bila Andrejčič in Sedlak s svojim odvetnikom dr. Oražnom navzoča.

Reza Zabkar je sedela v prvi klopi za poslušavce. Ko je odvetnik dr. Rant vstal in razložil, da je njegov klient Banič žrtev — bivšega svojega »priateljca« Trčka, sta se Andrejčič in Zabkarica spogledala — in smejala. Zabkarica si je morala z roko pokriti obraz, da je skrila smeh. Banič je to opazil, zgrabila ga je jeza, vstal je in zaklical sodnikom: »Prosim, ta se mi posmehuje, tega ne trpim...!« Predsednik ga je posvaril, naj se obnaša dostojno, Zabkarici pa je velel, naj odide iz dvorane.

Pomagano pa ni bilo Baniču ničesar. Sodniki so prvo sodbo potrdili. Rekli so, da je bila stvar Baničeva, prepričati se, ali je Trček lagal ali ne.

Ko so odhajali iz dvorane, dejal mu je dr. Oražen, da je pri njem stroškov najmanj osemdeset kron. Dr. Rant pa mu je rahlo namignil, naj se tudi pri njem oglasi in vpraša za račun.

Banič je bil čisto ubpan, ko je prišel domov. Žena je ravno pripravljala tesarjema južino. Delo pri podu je bilo končano. Banič je šel pogledat k podu, petdeset korakov pod hišo ob vaški poti. Delo mu je ugajalo. Mica je prišla za njim. Vprašala ga je, kako je opravil. Banič jo je pogledal — in prvič je videla njegove oči — rosne. Pravil ji je prostodušno, kako je bilo. Mica sama ni vedela, kaj naj reče. Smilil se ji je mož, v srcu pa jo je speklo: Kaj bo z domom? Ali bo še moči rešiti ga?!

Šla sta k tesarjema in se silila biti vesela. Ali tesarja sta brž opazila, da je leglo Baniču in njej nekaj na srce. Kmalu sta se poslovila.

Dan za tem je bil Sveti večer. Sneg se je jel vsipati na zemljo ob rani uri, sprva rahlo in polagoma, proti poldnevju v velikih kosmih. Potegnil je veter in popoldne so se oblaki razgrnili. Sonce je posijalo na Celino. Sneg je do večera večinoma skopnel.

Banič je bil ves pobit. Janezek in Manica sta napravljala jaslice v kotu sobe. Kar sedel je pri mizi in gledal topo pred se. Sinček se je zbudil.

Vzel ga je na roki, ali storilo se mu je milo in moral je iti ven.

Nazaj prišedši je vprašal Mico, ali pojde tudi ona k polnočnici. Ona je rekla, če gre on, pojde še ona. Janezek gre lahko naprej, Manica pa naj ostane pri otroku, ob desetih gresta še ona dva. Saj sta ob dveh po polnoči že lahko doma. Banič ji je rekel, da gre prav rad. Mogoče mu bo potem laže, da pozabi na svojo nesrečo.

Po večerji se je prvi odpravil Janezek. Prišli so ponj vaški fantje, njegovi tovariši. Banič in žena sta še vse pregledala, če je v redu, pogasila ogenj. Fantek je šel spat. Manici sta naročila, naj dobro pazi na fantka in pa na luč. Prihodnje leto pojde pa ona k polnočnici, sta ji obečala.

Stopila sta iz hiše. Bila je tema kakor v rogu. Banič je prižgal pripravljeno laterno. Hodil je spredaj, žena tik za njim. Tožila je, da je pot tako blatna. Šla sta že mimo poda. Čuj! Za njima nastane šum. »Kdo je?« zavpije Banič. Za hip vidi v svitu laterne natančno: Mož, ki je stopil od poda, skoči preko pota. Bil je velike postave. Kadil je. V trenutku je izginil za grmovjem in potem za bregom, ki ga je docela zakril očem Baničevih.

»Andrejčič!!! Kaj iščeš tu na podu?« je zakričal Banič v skrajni razburjenosti in stekel nazaj, da bi ga dobro videl. Mica je stopila od poda. Strah jo je bilo. Tesno se je zavila v zimsko ruto. Zaklicala je — moža. On pride nazaj. Obšla sta pod, pa opazila nista ničesar posebnega.

Mica je rekla, da se je skril pred njima. Najbrž je bil pri Zabkarjevih, pa ju ni hotel srečati. Martin pa je menil, da se mu zdi zelo čudno, zakaj se jima je umaknil. — Prišli so drugi sosede za njima, namenjeni takisto v župno cerkev šentlovrenško. Pravila sta jim zapored, da se je Andrejčič iz Malenc pred njima za podom skril. Sosede so se spogledovali in majali z glavo... Nekateri niso hoteli verjeti: Da bi Zabkar niti na Sveti večer ne mogel biti sam z ženo doma?

(Dalje sledi.)

mašnih občin, v kolikor te s svojimi sredstvi ne morejo plačati minimalne potrebnosti svoje šole.

To je v glavnem vse, kar nas zanima v tej točki načrta. Vidi se predvsem, da je načrt sestavljal nekdo, ki nima niti pojma o kmečki občini in še veliko manj o občanih, njihovih razmerah in potrebah. Zakonodavca mora poznati dve stvari, prvič ustroj šole in drugič življenske razmere ljudstva, to je, ali je mogoče izvesti to, kar se zahteva. Ako bi ministrstvo prosvete (minister Pribečević) poznal razmere ljudstva, potem ne bi bil v stanju zahtevati, da občine plačajo tako ogromne vsote za šole, pri vsem tem pa bi ne imele nobene besede pri šolskih vprašanjih. Po tem načrtu bi imel učitelj, ne da bi koga vprašal, pravico naročati vse šolske potrebnosti, občina bi morala plačevati račune, županu pa bi pripadla prijetna naloga, izterjati od imovitih (!) staršev denar. Načrt zahteva tudi, da mora občina zgraditi tudi toliko stanovanj, kolikor razredov ima šola. Torej občina je dolžna dati učitelju brezplačno tako stanovanje, kakršnega bo predpisal g. minister, razen tega skrbeti še za drva in razsvetljavo vsemu učitelstvu. Državlani plačujejo davke, iz teh davkov so plačani uradniki, učitelj je državni uradnik, zato naj ga plača država tako, da bo stanu primerno živel in plačeval stanovanje, kurjavo in razsvetljavo. Smo za odpravo cerkvene bere, smo pa odločno tudi proti temu, da

se vpelje neka nova bera za učitelje, da bi občina morala skrbeti učitelstvu za drva in razsvetljavo. Koliko nepotrebnih preprirov bi nastalo med občinami in učitelstvom, če bi se taka bera vpeljala! Nerazumljivo nam je tudi, kako pride občina do tega, da bi morala plačevati stanarino učitelstvu, da plača občina učitelja, potem bo moralo dati občini tudi pravico, da učitelj občina namešča, odpušča itd. Ker to ne more biti, zato je tudi naravnost nerazumljiva zahteva, da naj plačuje stanarino učitelju občina.

Tudi določba, da revnim občinam pri vzdrževanju šole pomaga oblast ali država po previdnosti oblastnega odbora ali ministra prosvete, je popolnoma zgrešena in odpira vrata največji korupciji. Podpore za vzdrževanje šol bodo dobivale le one občine, ki bodo bolj pri srcu g. ministru ali oblastnim odbornikom, plačevali pa bomo vsi. Tu je na mestu določba, da pri zidanju novih šol in pri vzdrževanju šol in za šolske potrebnosti prispeva država iz svojih sredstev 50% brez razlike za vse enako.

Prihodnjič bomo razpravo o načrtu zakona o osnovnih šolah nadaljevali, pripominjamo pa že danes, da je načrt popolnoma zgrešen in ne odgovarja ljudskim potrebam, zato se bomo z vsemi silami borili proti načrtu zakona o osnovnih šolah ki ga hoče uveljaviti g. Pribečević.

Narodna skupščina.

V torek 9. t. m. se je ves dan razpravljalo o interpelaciji poslanca V. Marinkovića na zunanega ministra o našem razmerju do Bolgarske in o razmerah v Bolgariji. Razprava je jasno pokazala, da je vladina politika napram Bolgarski pogrešna. Stambolijske vlade, ki je bila Jugoslaviji iskreno prijateljska, nismo podpirali, med tem ko daje naša vlada potuho Cankovu in njegovim rabljem, ki vsi mislijo edinole na to, kako bi prizadejali kako škodo Jugoslaviji. Tekom razprave so poslanci ostro grajali tudi držanje naše vlade napram Rusiji. Vidi se po vsem, da se tudi pri nas vedno bolj utrjuje spoznanje, da bo Jugoslavija morala spremeniti politiko napram bratski Rusiji.

V sredo je seja trajala samo od pol 10. do 11. ure dopoldne. Končala se je podrobna razprava o kmetijskem kreditu, na kar je sledilo glasovanje. Vladina večina je kajpada glasovala za zakon, katerega namen je ubiti naše lepo združništvo, a mesto tega ne dati nobenega dobrega nadomestila, nego samo nekako skrpucalo za vršenje strankarske korupcije v tako važnem gospodarskem vprašanju.

V četrtek ni bilo seje radi katoliškega praznika.

V petek se je seja pričela ob 10. uri. Ta dan bi se moralo razpravljati o poročilu odbora, ki je v Zagrebu vodil preiskavo o onih radičevskih poslancih, katerih skupščina doslej še ni potrdila. Dotični odbor je prišel do zaključka, da ni prav nobene ovire za potrditev mandatov, vključno temu vladna večina hrvatskih poslancev še vedno ni hotela potrditi, nego je izročila zadevo še verifikacijskemu odboru v razpravo. Opozicija je seveda ostro nastopila proti takemu za Hrvate do skrajnosti žaljivemu postopanju.

V soboto se je seja pričela malo pred 11. uro. Minister pravde, samostojni demokrat, Lukinić, je pismeno prosil, da bi se o obtožbi proti njemu ne razpravljalo tako dolgo dokler je »bolan«. O tej njegovi prošnji bo skupščina sklepala na prihodnji seji. Nato so ministri odgovarjali na razna vprašanja, a razen tega se je razpravljalo še o nekaterih manj važnih stvareh. Končno je predsednik odredil, da se vrši prihodnja seja še le v četrtek 18. t. m. Opozicija je proti takemu zavlačevanju zakonodajnega dela ostro nastopila, toda vladne stranke za take zahteve nimajo nobenega smisla.

Kaj je novega po svetu?

BOLGARIJA

se še vedno ni umirila. Poročajo še vedno o novih smrtnih obsodbah. Število v ječah zaprtih, ki še čakajo na sodbo, znaša mnogo tisoč ljudi, kmetov in delavcev. Mnogo nesrečnežev izgine kar v zaporih brez sodbe. To strahovito postopanje vlade povzroča seveda v narodu vedno večji odpor in nihče ne ve, kako bo to končalo.

GRČIJA

je, kakor smo že poročali, prekinila pogajanja z Jugoslavijo za sporazum glede solunskega pristanišča in za obnovitev zveze med obema državama. Sedaj baje Anglija in Francija v Atenah (glavno mesto Grčije) posreduje, da bi se pogajanja nadaljevala. Razun tega je v Grčiji vladna kriza. Sestavlja se nova vlada.

AVSTRIJA

V maju bi imel posetiti dunajsko vlado češki zunanji minister dr. Beneš. Obisk pa je bil naenkrat zopet

odpovedan. Sedaj se čuje, da je do odpovedi prišlo radi tega, ker so na Dunaju baje pripravljali atentat na Beneša.

FRANCIJA

ima celo vrsto težav. V Maroku se upirajo domačini, ki se hočejo otresti francoskega gospodstva. Amerika zahteva od Francije plačilo vojnega dolga, ki znaša blizu 5 milijard dolarjev ali 300 milijard dinarjev. Nemčija se upira izvršiti v mirovnih pogojih zaukazano razorožitev, kar Franciji seveda tudi ni po volji. Tako ima francoska vlada vedno dosti skrbi.

KITAJSKA

se še vedno ni umirila. Gibanje proti tujcem, osobito proti Evropejcem in Japoncem se vedno bolj širi po celi državi. Kitajski narod noče več dopuščati, da bi ga tuji kapital gospodarsko izkoriščal. Ni izključeno, da to gibanje Kitajcev podpirajo tudi ruski boljše-viki.

Razne politične vesti.

SIJAJNA KMETSKA ZMAGA.

V Čatežu ob Savi so bile v nedeljo občinske volitve, pri katerih so dobile naše liste 156 glasov in s tem 12 odbornikov, klerikalec pa samo 72 glasov in 5 odbornikov. Naši krajevni organizaciji iskreno čestitamo. Živela zmaga in kmetška sloga!

TOVARISEM V VEDNOST.

Kakor nam sporočajo tovariši od različnih strani, agitira bivši član SKS g. dipl. agr. A. Jamnik za velesrbsko radikalno stranko. Tovarišem dajemo to v vednost, da se znajo ravnati.

STAMBOLIJSKI IN »JUTRO«.

15. t. m. ste potekali dve leti od dneva, ko so Cankovi ljudje na zverinski način ubili Stambolijskega, voditelja bolgarskih kmetov in velikega prijatelja Jugoslavije. Ljubljanski akademski agrarni klub »Njiva« je 15. t. m. priredil akademijo, da počasti spomin Stambolijskega. Na akademiji sta govorila tov. dr. Marušič in visokoleskec Karadžić. Slava Stambolijskemu! Omeniti moramo, da mladinsko »Jutro« akademije niti za denar ni hotelo objaviti. To javljamo vsem pristaje kmečke misli in rav-

nanje. »Jutro« smrtno sovraži vse, kar je kmečkega, pač pa stalno išče krog kmetov novih naročnikov. Kmetje, ne pljuvajte v lastno skledo! Vračajte, kakor se Vam posojuje!

ČUDNO OBNAŠANJE KLERIKALCEV.

Vsem je še v živem spominu, s kako ljutostjo je »Slovenec« časih napadal dr. Žerjavo. Skoro vsak dan po en članek poleg mnogih notic iz političnega cikankalija! In zdaj v parlamentu bi človek pričakoval, da bo dvajset tigorov Žerjava kar strlo. A nič! Kakor, da ga ni. Koliko imajo materiala proti njem in njegovi nesrečni politiki, a v skupščini do danes niso še niti z mezinem ganili proti njemu. Ni čuda, če krožijo vesti, da izvirata spoštovanje do Žerjava iz respektu pred gosp. Praprotnikom, v družbi katerega so klerikalne banke baje že lepe svetice zaslužile, g. Praprotnik pa je — kakor znano — finančni minister Žerjavove Slovenije. Naj bi »Slovenec« vsaj te stvari ne premolčal.

TAKSE, TAKSE!

Ubogosti gostilničarji dobivajo ravno te dni čeke, s katerimi morajo plačati pol letne točilne takse najkasneje do 30. junija. Zato je prav primeren čas, da se spomnimo zopet tega nesrečnega taksnega zakona, ki nam jemlje pri vsakem kanijskem poslu silne denarje iz naših žepov. Ko se je kovala v skupščini ta brezsrčna mašina za prešanje denarja iz žepov davkoplačevalcev, sta posebno ostro nastopala proti prekrutemu načrtu tov. Pucelj in pa demokrat dr. Svetoslav Popović. Ta g. Popović je imel takrat tako učinkovit govor proti, da ga je odobraval celo vladina večina. Napad je zlasti ostro tedanjega ministra trgovine, ker ni ščitil obrtnikov ter ga dolžil celo zveze z nekimi kaznjenci v Sremski Mitrovici. Zdaj pa je ta gospod Popović samostojni demokrat in vnet priganjač Pribečević-Žerjavove politike. Če bi mu bilo res kaj na srcu, da se krivice v tem zakonu popravi, zdaj je čas za to! Zdaj je tudi čas, da g. Žerjav pokaže, kaj zna! Pred volitvami so njegovi plačani agitatorji obetali same cekine in vseh devetindevedeset blagrov, zlasti pri srcu so jim bili obrtniki. Zdaj pa je prišel čas, da g. Žerjav to svojo ljubzen prenese v dejanje. Proč takoj z gostilničarskimi takсами! Če g. Žerjav tega takoj ne stori, potem ni prav nič boljši od klerikalcev, ki so tudi štiri mesece sedeli v vladi, pa niso niti z mezinem zganili ne za kmeta, ne za obrtnika, ne za delavca, danes pa pišejo — upite. Na delo torej, obljubkarji!

ZANIMIVA RAZLIKA.

Ko je govoril g. Pavle Radič v Nar. skupščini svoj znameniti govor, se je

naravno moral dotakniti tudi klerikalizma. Storil je to jako obzirno in rahlo, a g. Korošca je bilo le spravilo to tako pokonci, da zaradi tega tisto popoludne ni hotel na sejo opozicijskega bloka. Zahteval je celo neko izjavo po znanem geslu: »Operi mi kožuh, a glej, da ga ne zmociš!« In Pavle jo je tudi dal. — Zdaj pa je g. Korošec govoril o Radičevcih, jih napadel nesmiselno tudi s stališča klerikalne politike, a Pavle Radič je vseeno prišel na sejo bloka in ni zahteval od Korošca nikakršne izjave. Bog ve, če je Korošec občutil ob tej priliki veliko razliko, ki vlada med njegovo in Radičevo politiko in če občuti vsaj sedaj, kako nezmislno in političen nezrel je bil njegov ljubljanski govor, ko ga Radičevci niti ne izkoristajo, a sloviti državnik iz Logatca celo hvali v »Jutru«?? Ali ne smatra to ignoriranje svojega govora od strani Radičevcev za razžaljenje?!

O PRAZNI SLAMI

razpravlja mladinska »Domovina«. Prav tako, kajti vsakdo naj razpravlja o tem, na kar se najboljšje razume!

»BEDAKI«.

Ni šala, nego istina, da »Jutro« z dne 14. t. m. imenuje tov. Pucelja »bedaka« in vse njegove pristaše pa tudi »bedake«. Seveda mladinski gospodi so kmetje vedno le bedaki kajpada. In je tudi vsakdo bedak, ki ni mlad, seveda. Toda je ena reč čudna. Razni učenjaki so jo že potrdili. Namreč: Da pravi bedak vidi bedaka vedno le v drugih ljudeh, a nikdar v sebi! Vi pa kmetje, zapomnite si, da Vas ima »Jutro« za bedake!

NOVA CARINSKA TARIFA.

Baje se pripravlja nova carinska tarifa. Smo radovedni, ali bodo mladini odpravili izvozno carino na živino ali ne. V volilnem boju so zelo na široko odpirali usta, da govore o svojem velikem prijateljstvu do kmetov. Sedaj imajo priliko to svoje prijateljstvo dokazati. Toda dvomimo, da bodo hoteli za »bedake«, kakor imenujejo mladini kmete po volitvah, storiti nekaj koristnega.

KLERIKALNO SLEPARSTVO.

Tigri vlagajo razne predloge v nar. skupščini za spremembo zakona o taksah, radi dohodnine itd. Spominjamo, da so bili lani štirje tigri ministri in so takrat imeli možnost znižati davke ter odpraviti razna druga bremena, toda niso storili ničesar. Ako sedaj zahtevajo odpravo bremen, je to navadno sleparstvo. Če bi danes klerikalci prišli zopet na vlado, pa bi spet ničesar ne storili za kmeta!

Shodi in razne prireditve.

V St. Jerneju na Dolenjskem se vrši v nedeljo dne 28. junija velik kmetijski shod pri Recelju ob 9. uri dopoldne.

Na seji mariborskega okrožnega odbora preteklo nedeljo v Celju je bila enodušno sprejeta resolucija, v kateri se delo pooblaščenega odbora za sodelovanje s SRS odobrava.

V Radobovju vasi je bil v soboto 13. junija sestanek krajevnega organizacije SKS. Poročal je tov. Bukovec.

Ptuj. V nedeljo 7. t. m. smo imeli tukaj sestanek članov okrožnega odbora našega okraja. Sestanek je bil sklican po tajništvu okrožnega odbora vsled tega, ker se vsi oddaljeni člani ne morejo udeleževati centralnih sej. O poteku pogajanj z Radičevo stranko je poročal tov. Mrmolja. Tov. Dobnik je obrazložil moder načrt za nadaljno delo. Govorilo se je tudi o potrebi ustanovitve gospodarske organizacije v Ptuj. O tem se je sprejel nazor: »Samo počasi, pa gotovo!« Tov.

Dobnik je poudaril potrebo pritegniti v organizacijo podeželsko učitelstvo. Tov. Mrmolja je pojasnil, da je on predlagal to na občnem zboru v Ljubljani. Občni zbor je predlog enoglasno odobril. Vodstvo je vzelo predlog na znanje, da pripravi za prihodnji strankin zbor temu primerno spremembo organizacijskega reda.

St. Ilj. Slov. gorice. Na Telovo 11. t. m. se je vršil t. sestanek pristavšev združene slov. radičeve stranke. Sestanek se je vršil pri posestniku tov. Princiču. Naših pristavšev se je udeležilo častno število iz Pesnice in Jarne. Sestavljen je skupni odbor, ki bode vršil nadaljno agitacijo.

»Sokol« v Velikih Laščah priredi v nedeljo 21. t. m. popoldne ob 3. uri svojo letno veselico s telovadnim nastopom. Prostor: Matetov vrt. Godba: Vojaška. Ob slabem vremenu je veselica v vseh prostorih pri Matetu. Ob 22. uri poseben vlak proti Ljubljani. Vožna polovična!

Dopisi.

KRANJSKO.

St. Jernej na Dolenjskem. Neki znani, menda domači strokovnjak v občinskih vprašanjih, pravi v »Domoljubu«, da ima občinski odbornik, ki je celi dan nadziral in delal pri napravi ranta na tukajšnjem sejmišču, pravico do dnevnega plačila v znesku 140 kron. — Mi vsi dobro vemo, da je ta znesek dnevno pri svoji hrani prav pošteno zaslužen. Vprašali bi pa pri tej priliki veleučnega strokovnjaka v občinskih zadevah, na podlagi katerega paragrafa je prejšnje klerikalno županstvo plačevalo po 100 kron za pregled polletnega računa? Menda ne zato, da se ga na občinske stroške kak kozareček cukne. — To opravilo je po našem mnenju častno delo, ki

se more storiti brezplačno. — Da bi pa en odbornik cel dan brezplačno delal in povrh še druge delavce na sejmišču nadziral, ne moremo zahtevati, pa naj bo ta odbornik klerikalec ali pa samostojnež. — St. Jernejskemu klerikalnemu strokovnjaku v občinskih vprašanjih bi svetovali, da v prihodnjič kako bolj kunšno pogrunta. Morda bi nam dal dober svet, kako bi se najlažje odkrižali ponovne zahteve župnika Lesjaka po novih štalah. — Tu bi nam lahko storil veliko uslugo, ker gre za pol milijončaka kron. — Najbrže, nas bo pa v tej važni zadevi, kjer se gre za velikanško vsoto ljudskega denarja, veleučni klerikalni strokovnjak v občinskih zadevah pustil na cedilu, in se bomo morali velikega izdatka sami otepati.

Kmetijska gospodarska zadruga za obe bohinijski občini je ustanovljena, pa naj je to gotovim političnim takajšnim prvakom in pridobitvenim krogom všeč ali ne. K organizaciji je pristopilo do danes že nad 100 članov z okroglo 250 deleži. Pričakovani je, da se zviša število članstva še to leto na vsaj 300. Zadruga prične poslovati takoj po pravomočni registraciji v trgovski register deželnega sodišča v Ljubljani.

Stavbeno gibanje. Sirarska zadruga v Srednjivasi pripravlja s polno parno stavbeni material in koplje temelje za novo sirarno, ki bo koncem avgusta že pod streho. Stavba sama bo 15 m dolga in okoli 8 m široka. Sirarska zadruga bo opremljena po načelih modernega sirarstva. — Sirarska zadruga v Česnjici preureja notranjost svoje sirarne. Dobavila si je namreč za svoj povečani obrat odgovarjajoče kotle in druge sirarske priprave. Nabavni troški niso malenkostni in je pričakovati, da bodo poklicana obnava primerno uvaževala morebitna prošnje za prispevke. — Bukovska dolina ustanavlja za se svojo prostovoljno gasilsko društvo in hoče še do jeseni spraviti pod streho novi »Gasilski dom«, za katerega se dovažajo pridno stavbeni material. Par korakov višje proti jezeru pa si gradi lastni dom poznani praktični sirar Valentin Repinc.

Dobri policaji — slabi gospodari. Če pustiš konja za trenutek samega na cesti, že dobiš iz Radovljice pozdrav v obliki kazenskega naloga, glasečega se na 100 Din s takimi dodatki. Ako ima naš podeželski gostilničar odprte svoje prostore par minut čez policijsko uro, enak pozdrav, samo malo dražji. Po vinotočih čca ulico, ki rastejo v Bohinju kar gobe po dežju, je seveda vse dovoljeno, saj je točilna taksa plačana. Ako se zaniša za živinorejo in si vagojš z velikim trudom in nikdar povrnjenimi stroški vzglednega bika plemenjaka, ki pri licenciranju doseže lepo število točk, si s tem zadostil samo svoji živinorejski pohotnosti. Cemu treba bike licencirati, ker večina ital da oplenititi krave od nelicenciranega bika, ker je tu skočina za 10 Din cenejša. Cemu vse delo živinorejskega odbora, čemu pota, stroški, ko gre v tem oziru lahko vse bolj po domače, ko tukaj ne gre za cestnopolicijski red, za policijsko uro, marveč za gospodarsko vpropačenje, za degeneracijo živine. Ja, ja, muhe lovimo, elfanti pa okoli skačejo!

Šentjanški most je v sedanjem stanju pravi škandal in najprikladnejše odbijališče tujcev. Že nekaj tednov sem je zaplankan s krajniki in prevos preko njega nemogoče. Fužinarji so vsled tega najbolj prizadeti. Koliko časa bo trpelo to izjemno stanje? Pa ja ne do takrat, da bo vplačana 450% cestna doklada, ki danes še pravomočna ni!

Spremembe pri Šumski upravi. Kakor smo poučeni, prevzame vodstvo bohinijske Šumske uprave v najkrajšem času g. ing. Rus, sin vpokeyenega šolskega vodje g. Rusa iz Bleda. Ker je svoječasno že služboval pri tej upravi in pozna naše gospodarske odnose je izza mladih nog, se smemo nadejati skladnega delovanja glede planšarstva in glede gozdarstva.

Dostavljanje pošte v okoliške vasi se zopet zanemarija. Poštno upravo zato vljudno vprašamo, kako pride okoličan do tega, da mora plačati železničar ležarino, ker mu je priporočeno obvestilo o dospelosti blaga dostavljeno še-le po — šestih dneh. Napravite že vendar enkrat red!

ŠTAJERSKO.

Sv. Jakob v Slov. Goricah. Kaj vse ljubezen stri. Tukaj imamo lepo organizirano pevsko društvo, katero poje v cerkvi. Zbor pa je motila Trezika, zato je invalid organist kratkoma odstranil s kora. Ali glej ga spaka. Ko je to g. župnik Erhatič zvedel, je bil ogenj v strehi; organist bi moral takoj proč, a pri maši, ki jo opravlja župnik, se ne bo smelo več peti, ker ni Trezike. Ali ta šmentana Trezika! Če je to častno, naj vsak sam razsodi! Rečemo pa g. župniku, naj pred svojim pragom prej pomete in še-le potem naj gre pred drugega. — Jakobčan.

Jarenina. Lažljubni dopisnik »Sl. Gospodarja« se je vendar oglašil ter bi si rad opral svojo kosmato vest in madeže svojih sogeneralov. Toda resnica ostane resnica in ta resnica je, da je šentiljska kmetijska podružnica vse tiste stvari, ki so bile zabeležene v zadnjem »Kmet. Listu«, od dala ter sta jih spravila tam omenjena gospoda, drugi člani pa so imeli samo plačilo. Taka je resnica. Potem piše, da sta ta dva gospoda storila toliko dobrega za ljudstvo, resnica pa je, da

 Kmet in obrtnik delata največ, a imata najmanje!

goseničice, ki se takoj podajo na svoj škodljiv posej. Ko so dorastle, se pokrijejo v kozoletih, v gnoju, smeteh, pod drevesno skorjo in drugod. Tam se zabubijo in iz bub prilezejo beli metuljčki, ki ležejo jajčeca za nov zarod ali generacijo v prihodnji pomladi.

Kapusovega belina pokončujemo kot metulja, gosenice ali jajčeca. Metulje love najlažje otroci s pahljicami, gosenice in jajčeca pa je treba pobirati raz zelja. Proti gosenicam škropimo zelje s solno vodo in trosimo s Tomasovo žilindro, ki je obenem gnojilo za vrtno zemljo.

Ogaben mrčes na vrtu so majhni polži, katerim nudi glavna solata pravo slasti. Najdemo polže brez hišic in polže s hišicami. Pokončujemo jih najlažje v nočnem času, ko se razležejo po rastlinah. Okrog 10. ure zvečer se podamo s kakšno svetilko na vrt ter jih pobiramo. To storimo nekaj večerov zaporedoma, zlasti po dežju. Poloviti jih pa moremo tudi s starimi trhljami deskami, katere položimo na grede med solato in jih držimo vlažne. Ko so se polži nažrli solate, si iščejo zavetišča ter gredo na vlažne deske, s katerih jih moremo odstraniti ob vsakem času. Pri zatiranju polžev zelo marljive so vrtna krasača, ki spadajo med koristne živali na vrtu. Polže preženemo tudi, ako potrosimo solato s kajnitom.

Škodljiv prebivalec na vrtu je tudi ogra, to je ličinka od majnikovega hrošča, ki se živi od korenin vrtnih rastlin. K sreči se ogra v dobro obdelani zemlji ne more dolgo držati. Ker se njegova rast razteza na dobo več let, se ga na vrtu prav lahko iztrebi, predno popolnoma doraste in se spremeni v hrošča. Njegovo varno bivališče je le v neprekopani zemlji, odkoder prileze na spomlad kot gotov hrošč na svetlo. V hroščevih letih in krajih otrešamo drevje zjutraj in zvečer ter hrošče pobiramo. Večje množine nabranega mrčesa poparimo z vrelo vodo ter ga porabimo za kompost.

Pokalica, nemški Saatschnellkäufer je sicer sam po sebi dokaj nedolžen hrošček, toda njegova ličinka imenovana tudi struna je zelo škodljiva. Je rumenkaste barve ter je trda in iztegnjena, po čemur se razlikuje od drugih ličink, ki so mehke in se zvijajo. Njeno preobražanje v hrošča traja več let. Hrošč ima to posebno lastnost, da v nevarnosti skrči noge, se spusti na tla ter se naredi mrtev. Če

pade pri tem na hrbet, ne more na nogo zaradi kratkih nog in ploščatega telesa. Toda iz hrbtne leže se lahko pože ne kvišku in pade potem na nogo. Pri tem se čuje pok — odtod ime pokalica. Kot prava vaba za ličinko so solatne rastline, nakar rastlina ovne. Pri vsaki oveneli rastlini se jo torej more zalotiti pri koreninah. Da mrčes uspešno zatiramo, storimo najbolje, ako posejemo med drugo zelenjavo nekaj solate ter ga na ta način polovimo.

Bolhač zemeljska bolha, nemški Erdflöh je zelo majhen, toda nevaren hrošček za mlade zeljne rastline. On leta v maju po gredah, kjer je nasejano zelje ter se hrani od nežnih zeljnih lističev. Napada ne redkokdaj zeljne setve, ki so komaj izkile ter ima na teh lahek posej. Marsikatera gospodinja se potem čudi, da glavicice nikamor ne zrastejo. Bolhač se razširja najbolj ob suhem in solnčnem vremenu, ko sedi včasih v naravnost ogromnem številu na nežnih rastlinah in požre vsako zel sproti. Če dežuje, se poskrje. Njegova bojazen pred mokroto nam daje tudi pripomoček za pokončevanje. Gredice pogosto škropimo in jih držimo vlažne. Nekateri ga preganjajo s prahom od tobaka, ki se dobi v tobačnih tovarnah, drugi pa s pepelom. Prah se trosi v jutranjih urah, ko so rastline že rosne.

Omenim naj pri tej priliki nekega dobrega prijatelja vseh vrtnarjev, t. j. goseničarja iz družine najezdnikov, ki zasleduje zlasti gosenice kapusovega belina ter jim zasaja z leglom po nekoliko jajec med obročke. Iz jajec se izvale beli črviči, ki razjedajo gosenico, kakor pravi zajedalec. Dokler ne dorastejo, varujejo najboljše zelje, drob svoje žrtve, da si zagotove hrano do popolnega razvitka. Naposled vendar pogine reditelj in goseničarjeve ličinke se prevrtajo na dan ter se zabubijo v rumen zapredek. Zato vidimo večkrat ležati mrtve gosenice kapusovega belina, zraven pa kupček zlatorumenih bub. Goseničar je 3 mm dolga črna žezelka z rumenimi nogami in s prozornimi krili, njegov sorodnik — črni veliki najezdnik pa je 2½ cm dolg ter ima 3 cm dolgo leglo. Goseničar je koristna žezelka, ki skrbi, da se preveč ne razmnože druge škodljive žezelke.

V gorenjem so omenjeni, kakor že povedano, le najnavadnejši škodljivci, s katerimi imamo na vrtu največje opraviti. Je pa še cela vrsta drugih

mrčesov, ki so redkejši ter vsled tega ne pridejo toliko v poštev. Ako je kdo preizkusil kakšno zanesljivejšo sredstvo zoper tega ali onega škodljivca, naj blagovoli to priobčiti, za kar mu bode vsak gospodar zelo hvaležen. Vekoslav Štampar.

OBSIPAVANJE OKOPAVIN.

V zadnjem »Kmetijskem listu« ugotavlja posavski dopisnik potrebo rahle zemlje na širino, da kuruza prav vspeva. Opisuje napako, obsipavanja s plugom, ker da se zemlja dvigne in v razoru ostane čisto brez rahle zemlje. Razprave o obdelovanju zemlje so potrebne v »Kmet. listu«, ki se mnogo čita. Prav je, da vsak kmetovalec svoje skušnje o napredku opisuje ter prinese v javno razpravo.

Glede obsipavanja kuruze ali vobče obdelovanja okopavin stojim na stališču, da treba obdelovanja na način, ki vzame kolikor mogoče malo ročnih delovnih moči ter kolikor mogoče obdelovanja s plugi z živino.

Kakor pri kuruzi tako krompirju, zelju in vseh drugih okopavinah, posebno v peščenih zemljah, je velika pogreška dvigati zemljo, da ostane razor brez rahle zemlje. Dvignjena zemlja se hitro posuši, deževnica v trdem razoru hitro izhlapi. To velja tudi za one, ki obsipavajo z motiko, da dvigajo v kopice okoli stebel vso rahlo zemljo. Za premembo obdelovanja, da okopavine korenijo na široko v rahlo obenem vlažno zemljo, pa ni ravno treba, da se uvede še eno okopavanje mesto obsipavanja s plugom. Da dosežemo ono, kar opisuje posavski dopisnik, brez okopavanja v tretje, moramo znati s plugom obsipavati. Pri obsipavanju treba deske tako stisniti, da za njimi pada rahla zemlja v razor. K stebrom zadostuje, da se zemlja nekoliko dvigne ob robovih, tako da ostane v vrsti stebel nekaj žleb. Na ta način se obsipava pri Gorici že 40 let, kjer je zemlja slika oni na Dravskem polju in v Posavju. S tem načinom obsipavanja je doseženo:

1. Razvoj korenin v razoru, 2. vsak mali dež se izkoristi, in rahel razor obdrži vlogo, katero iskoristijo tamkajšnje korenine; 3. lehe, ki ostanejo nizke, so v zvezi z vlažnim razorom. Tega načina obsipavanja se je oprijeli v vseh krajih peščenih zemlji. Jaz obdelujem na ta način tudi ilovno zemljo. Sploh bi se moralo priti do popolne premembe sadike in obdelovanja okopavin v težki in lahki

zemlji. Žalostno je gledati, kako je kmet s polno štaljo živine suženj motike, ki je na ravnem polju popolnoma nepotrebna, razen pri popravilju na koncih. Kmet pa se v splošnem težko oprime novega nauka. Moja mati so večkrat pripovedovali, kako je bilo s početka, ko so začeli na Goriškem obdelovanje okopavine (krompir, kuruza, zelje) s plugi; desetletje je trajalo, predno so se vsi oprijeli. Navedem naj primer kako se je na Goriškem cenilo pravo obsipavanje. Tam je dosti malih kmetov, ki nimajo sami delavne živine, pa jim hodi večji kmetje orati za delo in denar. Ko sem bil mladenič, se spominjam prizora na polju, kako je šel mali kmet za svojim oračem po razoru in iskal zemljo v razoru. Začel je kmeta obdelovati, da mu samo drsa in da ni nič zemlje v razoru. To da je sleparija, njega reveža da hoče pripraviti ob letino. Ze predlansko leto sem opisal celi oni način obdelovanja in pozval kmeta, da se prilase na praktični pouk, pa le redki so se odzvali. Vsekako sem gotov, da v nadaljnjem desetletju bodo tudi tukajšnja polja napredno obdelovana. Ivan Mrmolja.

Mnogi kmetovalci v vednih zadregah. Na primer vinarska in sadjarska šola v Mariboru dobiva mnogo prošenj za razne gospodarske nasvete, s čimer po možnosti rada ustreza ter si celo prizadeva, da kmetovalcem tudi na ta način kar mogoče koristi. Vendar se mora včasih čuditi nepoučenosti posameznikov o stvarih, ki so splošno znane, ali jih redno čitamo v strokovnem časopisu, ali so temeljito obravnavane v strokovnih knji-



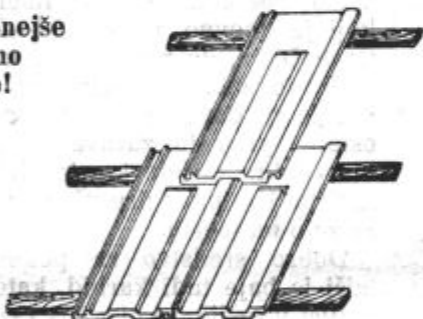
LJUBLJANA
SIMON GREGORIČEVA ULICA 13
Telefon štev. 553
se priporoča
za naročila vseh v njeno stroko
spadajočih del.

gah, ki jih vendar že tudi nekaj imamo. Brez strokovnih listov in knjig naj bi ne bil noben kmetovalec! Če jih bo res pridno, vendar preudarno in hkrati kritično, tedaj tudi s pridom prebiral, bo mogel dati kmetijskim šolam celo vzpodbude, seznanjajoč jih s svojimi dobrimi gospodarskimi načini in uspehi v svojih posebnih razmerah. Da ne govorimo o »gospodarijih«, ki hodijo na kmetijsko šolo po »gospodarske recepte«; saj še lekar-niki in kuhinjski recepti niso vselej dobri! In kje jemati časa, ki je zlato, za taka brezplodna posvetovanja, ki rode žal skoraj vedno le nesporazumljenja, a neuspehov je potem kriva seve — šola. Morda ni mnogo drugače na drugih kmetijskih šolah. Zato pa, ljubi kmetovalci, svoje najboljše sime pošiljajte v kmetijske šole in sami se pametno okoriščajte na domači, četudi še skromni kmetijsko-strokovni književnosti. Lenobe in brezbriznosti pa ne smemo podpirati niti trpeti. Tem bolj častne pa so izjeme, ki nas bodre k nadaljnjemu vztrajnemu delu za našo dobro skupno kmetijsko stvar! — Andrej Zmave.

Protektorat V. Ljubljanskega vele-sejma. Poročali smo že, da je prevzel Nj. Vel. kralj protektorat nad letošnjim velesejemom v Ljubljani. Kakor čujemo, si kralj najbrže tudi osebno ogleda prireditve.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na živinski sejem dne 9. junija se je priglasilo 12 konj, 14 bikov 164 volov, 308 krav in 12 elef. Cene za različne živalske vrste, v dinarjih, so bile sledeče: debeli voli za 1 kg žive teže 8.25 — 9, poldebili voli 7.50 — 8, plemeni voli 4.50 — 6.75, biki za klanje 5.50 — 7.50, glavne krave debele 6.50 — 7.50, plemene krave 5 — 6.25, krave za klobasarje 3.50 — 4.50, molzne krave 5 — 7, breje krave 5 — 7, mlada živina 6.50 — 8, teleta 10 — 11.75. Prodanih je bilo 299 komadov. Mesne cene: Mes-so volov, bikov, krav in telic I. do III. vrste 12 — 20, telečje I. 20 — 22.50, II. 15 — 17.50, svinjsko meso 15 — 30. — Na svinjski sejem dne 12. junija se je pripeljalo 220 svinj, 3 koze in 1 ovca. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 — 7 tednov stari 75 — 100, 7 — 9 tednov stari 125 — 200, 3 — 4 mesece stari 225 — 300, 5 — 7 mesecev 350 — 425, 8 — 10 mesecev 625 — 750. Za 1 kg žive teže se je plačalo 12 — 14.50, mrtve teže 15 — 17.50. Koza 137 — 150 (komad) in ovca 60. Prodanih je bilo 129 svinj in 1 koza.

Najcenejše
strošno
kritje!



Združene opekarne d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

preje

VIDIC - KNEZ

TOVARNE NA VIČU IN BRDU

nudijo v poljubni množini — takoj dobavno — najboljše preizkušene modele strešnikov z eno ali dvema zarezama kakor tudi bobrovcev (bliber) in sidno opeko. — Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

ŠPAGO

drevo in vse vrste vrtnar-skih izdelkov ter v to stroko spadajoče blago dobite v skladišču „KONOPJUTA“ v Ljubljani, Gospodarska 2.



Naprodaj imam večjo količino dobrega

sadnega mošta.

Cena po dogovoru.

EMIL VRHOVC, posestnik, Horjulj št. 15.

Bukova drva

z navedbo cene in množine ponudite Družbi »Ilirijac«, — Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

Širite

„Kmetijski list“

Edino najboljše!



Šivalni stroji in kolesa so le JOSIP PETELINC-a Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

znamke Gritzner, Phönix in Adler

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo.

Pouk v voženju in kranju brezplačen.

Telefon 913.

Večletna garancija.

Delavnica na razpolago

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marjin trg štev. 8

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše. Vezane vloge obrestuje po dogovoru. — Podeljuje proti dobremu poročstvu osebne, trgovske in obrtne, posebno kratkoročne kredite.

Za predstoječo sezijo nudi

„EKONOM“

osrednja gosp. zadruga

v Ljubljani, r. z. z o. z.

Kolodvorska ulica štev. 7

KOSE

turške z etiketo 65 cm po Din 28.—
70 cm po Din 29.—
75 cm po Din 30.—

»Vulkan« z etiketo 65 cm po Din 27.50
70 cm po Din 28.50
75 cm po Din 29.50

Plamenite z etiketo 65 cm po Din 29.—
70 cm po Din 30.—
75 cm po Din 31.—

Otroške vajce, kopalne hlače, nogavice v vseh barvah, uzorčaste flor in patent žepni robci, brisalke, klot v vseh barvah, platno, šifon, kravate, jedilno orodje, vilice, nože, žlice, zajemalke, alpeke, aluminijum in pocinkane, palice, nahrbtnike, sukanke, parfume, razna mila. Potrebščine za šivilje, čevljarje, krojače in sedlarje. — Cepilne nože, škarje za trte, britve

najcenejše edinole pri

Josip Petelinc

poleg Prešernovega spomenika ob vodi

Ljubljana

Telefon 913.

„PANONIJA“

osrednja gospodarska zadruga

Maribor

Meljska ulica 12 (na dvorišču)

nudi svojim članom:

tobačni izvleček v sodčkih — galico žveplo — rafijo — cement — koruzo. — V zalogi ima tudi krajnike za ograje. — Preskrbuje tudi vse gospodarske in gospodinske potrebščine.

Za pomladansko posev lanu imamo na razpolago 1a RUSKO LANENO SEME, katero oddajamo pod lastno ceno.

Mehanično vrvarno, terilaica lanu in konoplje ter predilaica ANTON ŠINKOVEC d. d., Grosuplje pri Ljubljani.

Največje vrtnarsko podjetje v Jugoslaviji „VRT“, Džamonja in drugovi, družba z omej. zav., Maribor. Največji labor raznovrstnih plemenitih sadnih drev (cepoj) v najplemenitejših vrstah in v vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ameriških podlogah, kakor tudi cepe in podloge istih. Seme selenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in razno ukrasno grmovje in drevje imamo. Zahtevajte cenike! celo leto. Zahtevajte cenike!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavica: Din 50.000.000.—
Rezervni zakladi ca. Din 10.000.000.—

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta

PODRUŽNICE:

AGENCIJA: Logatec

Brezice
Celje
Črnomelj

Gorica
Kranj
Maribor

Mežkova
Novi Sad
Pljuj

Sarajevo
Split
Trst

Brzjavni naslov: BANKA LJUBLJANA
Telefon št. 261, 413, 302, 503 in 504

SE PRIPOROČA ZA VSE V BANČNO STROKO SPADAJOČE POSLE